

tíkar" bókum, þýskum, um gamla testamentið. (De Wette:— „Einleitung in d. alte Testam.“)

En þetta ár var viðburðaríkt ár í trúarbragðaheiminum enska. Þá voru rétt að byrja hinar miklu trúarbragðadeilur, er stóðu yfir í fjórðung aldar. R. Waldo Emerson er þá var prestur í Hannover Street Unitarakirkjunni í Boston sagði þá af sér vegna þess, að hann sagðist ekki geta með neinni samvizku tekid fólk til altaris, er þá var almennt gjört innan þeirrar kirkju, vegna þess hann tryði ekki á þá athöfn, og sig hryllti við hugsuninni, er þar lægi til grundvallar. Parker var ekki seinn að fallast á þessar skoðanir Emersons, og kom honum það í koll þá sem ungum og óreyndum manni. Hann var hataður af þrenningarmönnum, og flokksbræður hans höfðu á honum stóran óhug.

Brátt harðnaði rimman milli hans og þeirra, og vorið eftir, 1837 þegar Parker loks fékk köllun frá Roxbury söfnuðinum fyrir sunnan Boston, var komið í fullan fjandskap milli hans og margra í Unitara kirkjufélaginu. Þó voru það helzt hinir eldri prestar félagsins, er þótti hann of „radikal“. En um þetta leyti kvongaðist hann og segir þá í bréfi til viuar síns, að sér gjöri nú ekkert til, hvernig orpodoxían í Boston, trúitaríska eða unitaríska, beri sig út. Nú eigi hann heimili og förunaut, sem bæti sér upp allan þann vinamissi, er hann geti beðið vegna skoðana sinna.

Það, sem Parker og Unitörum bar aðallega á milli, var það, að hann vildi ekki láta loka dyrunum fyrir neinum rannsóknum, hvert sem þær leiddi, því þeir hefði ekkert að óttast svo lengi, sem sannleikurinn væri ekki genginn á bug. En þeir stóðu líkt og nýja orpodoxían nú. Þeir vildu opna dyrnar til háls og ekki meira. Og það var eitt, er Dr. Channing barðist hvað mest á móti síðustu ár æfi sinnar, að Unitarískan yrði gjörð að orpodoxíu „hálfu verri hinni fyrri, er þeir höfðu þegar yfirgefið.“

Deilan milli Parkers og Unitara presta stefnunnar stóð yfir mörg ár, en það fór þó svo, að hann kom út úr henni sigri hrósandi. Það urðu allt af fleiri og fleiri, er litu eins á málin og hann. Það urðu brátt fleiri en „Emerson, Parker & Co.“ eins og þeir voru nefndir í háði af móttstöðuflokknum, er mótmæltu